

VÄRLDSKULTUR
MUSEERNA ÖSTASIATISKA

MITTENS RIKE – KINAS KULTUR OCH HISTORIA

LÄRARHANDLEDNING EGENLEDD KLASS

Grundskola åk 4-9, gymnasieskola och vuxenstuderande i ämnena
Historia, Religion, Samhällskunskap, SO

Introduktion, upplägg, planering och övningar/arbetsuppgifter

Introduktion

Utställningen "Mittens rike" på Östasiatiska museet i Stockholm erbjuder en lärorik upplevelse och ett rikt utbud och material som lärare och elever fysiskt på plats kan ta del av inom ramen för skolämnena Historia, Religion, samhällskunskap och SO i grundskolans årskurs 4-6 och 7-9, gymnasieskolan och hos vuxenstuderande. Utställningen kan levandegöra läroplansanknuten tematik, skapa engagemang, samt vara en bas för samtal och därigenom ligga till grund för ett starkt lärande.

Utställningsbesöket kan dessutom samköras med undervisningen i en rad andra ämnen, vilket kan underlätta möjligheten till att genomföra ett besök. Lärare kan samarbeta, och mer tid och utrymme kan hittas i skolschemat. Detta kan i sin tur leda till en mindre stressfri tillvaro samtidigt som eleverna kan komma i väg på en lärorik och minnesvärd upplevelse.

Exempelvis kan eleverna på samma gång studera museiföremål som har med Historia, Religion, Bild och Svenska att göra när de utforskar en utställning eller en monter om något visst fenomen. Undervisningen kan fortgå under flera tillfällen och delas upp utifrån strukturen före- under- och efter besöket.

Denna lärarhandledning fokuserar på lärare och elever som besöker museet fysiskt på EGEN HAND. För att genomföra ett undervisningsupplägg på egen hand behöver läraren mejla Östasiatiska museet (receptionen@ostasiatiskamuseet.se) för att boka datum och tid. Skolprogram där en av museets pedagoger genomför en pedagogisk visning för en skolklass genomförs för närvarande inte på museet.

Digitala onlineprogram (undervisning via videomöte) kan för närvarande inte bokas av utställningen eller tematiken.

Om världsreligionen buddhismen finns däremot ett onlineprogram: [Buddhismen Online - Världskulturmuseerna](#)

Denna lärarhandledning fokuserar på två olika former av undervisning:

Enskilda elevers eller grupper av elevers egna arbete/skapande, inklusive skriftlig och/eller muntlig presentation.

Specifika övningar kopplade till utställningen.

Utställningens innehåll och nedan övningar och arbetsuppgifter är kopplade till grundskolans och gymnasieskolan läroplan och kursplaner i Historia, och Religion.

Inför besöket / användning av museets material

För att eleverna på bästa sätt ska kunna ta sig an museets utbud kan det vara bra att redogöra för vissa fakta, teman och begrepp, såväl som museet i sig, inför besöket.

Inför undervisning om Kinas kultur och historia är det givande att behandla fakta/teman/begrepp som:

Mittens rike

Kejsardynasti

Historia

Kultur

Arkeologi

På webbsidan [Skola Online - Världskulturmuseerna \(varldskulturmuseerna.se\)](https://www.varldskulturmuseerna.se) finns en av Världskulturmuseernas digitala lärresurser som behandlar forntida historia och forntida kinesisk kultur:

[Allt har en historia - Världskulturmuseerna \(varldskulturmuseerna.se\)](https://www.varldskulturmuseerna.se) och avsnittet

De första jordbrukarna och stenåldersmannen i graven

<https://www.varldskulturmuseerna.se/digitala-resurser/skolprogram-online/allt-har-en-historia/de-forsta-jordbrukarna/>

Introduktionsfilmer till Östasiatiska museet och Världskulturmuseerna hittas på:

[Besök Östasiatiska museet](#)

2 minuter och 11 sekunder

[Vilka är Världskulturmuseerna? - YouTube](#)

2 minuter och 32 sekunder

På plats på museet, i klassrummet eller hemma kan information om museet och dess samlingar och utställningar hittas här: [Östasiatiska museet - Östasiatiska museet](#)

Om klassen ska utföra ett eget arbete enskilt eller i grupp under besöket/studietiden kan det vara en idé att i förväg dela ut uppdrag och/eller låta eleverna själva välja område att studera.

Besöket / använda museets utbud

Om en lärare visar runt klassen på egenhand kan denne med fördel använda sig av lärarhandledningen "Kinas kultur och historia. Sammanfattning av utställningen Mittens rike".

Efter besöket med egen lärare i utställningen eller i klassrummet finns möjligheten att arbeta vidare med olika övningar och frågor.

Om undervisningen innefattar eget arbete enskilt eller i grupp i utställningen inled en egen introduktion vid utställningens början. Följ därefter upp med vidare stopp och undervisning under utställningens gång. Låt därefter eleverna själva söka runt i utställningen efter material om det ämne som de har. Be dem anteckna, ta bilder eller filma material som de kan använda under sina studier och sin presentation.

Om undervisningen innefattar specifika övningar i utställningen inled en egen introduktion vid utställningens början. Följ därefter upp med vidare stopp och undervisning under utställningens gång. Dela därefter ut övningsformuläret och låt eleverna själva gå runt i utställningen och leta upp svaret. Ta alternativt en gemensam tur runt och placera eleverna vid de platser/stationer i utställningen där de kan finna svar. Se övningar/arbetsuppgifter för mer information.

Om undervisningen ska fortsätta i klassrummet efter besöket med att eleverna väljer ett museiföremål/exempel/fall/fenomen att fokusera extra på, låt dem avslutningsvis göra detta val.

Arbetsuppgifter, frågor och övningar till skolprogrammet och/eller utställningen

Frågorna och övningarna kan besvaras och genomföras efter en lärares visning eller då eleverna går på egen hand i utställningen. Anteckna med penna och papper. Arbeta enskilt eller i grupp.

1. Namnge minst tre kinesiska kejsardynastier.
2. Vad användes många av bronskärlen till under Shang- och Zhoudynastin?
3. Vem var Shi Huangdi av ätten Qin? Vilka projekt – politiska, administrativa och byggnadsmässiga – drev han igenom?

4. Vad kallades det nätverk av vägar som de många utländska besökarna som kom till Kina färdades på under kejsardynastier som Tangdynastin? Varför kom de till Kina? Vad tog besökarna med sig från sina egna hemtrakter som senare blev en stor del av det kinesiska samhället och dess tankevärld?
5. Välj ett föremål från Tangdynastin och berätta mer om det. När är det ifrån? Vad är det? Vad användes det till? Kan det berätta något mer om kinesisk kultur och hur människor levde under tiden som föremålet skapades? Kan föremålet jämföras med ett föremål som vi använder idag? Vilket? Finns det några skillnader?
6. Vad kallas det folk som under 1200-talet kom från norr och erövrade Kina och etablerade Yuandynastin? Vad hette den härskare som under början av 1200-talet enade detta folk och inledde erövringen av andra territorier?
7. Under Mingdynastin (1368-1644) blev draken en symbol för kejsaren. Vilka egenskaper och karaktärsdrag tror du att draken har symboliserat i Kina? Hur har draken i Kina oftast ansetts vara i jämförelse med hur den oftast porträtterats i den västerländska mytologin och sagoskatten?

8. Kinesisk keramik och porslin har varit eftertraktat i århundraden. Vilket slags kinesisk keramik blev mest populärt i Europa? Vilken slags porslin ansågs i allmänhet finast i Kina? Varför?

9. Under Qingdynastin (1644-1911) växte det europeiska intresset för Kina sig ännu starkare och flera köpmän reste i väg för att bedriva handel med kineserna. Vad kallades de handelsföretag som ledde denna handel? Vad för slags produkter ville de rika adels- och köpmannafamiljer helst ha?

Efter lärarens visning i utställningen eller senare i klassrummet

Efter turen i utställningen eller efter hela besöket på museet kan eleverna fortsätta med eget arbete/grupparbete eller med specifika övningar i utställningen eller i klassrummet. På webbsidan Skola Online - Världskulturmuseerna (varldskulturmuseerna.se) finns Världskulturmuseernas skolprogram Online och digitala lärresurser där klassen kan hitta ytterligare material, t ex källor/museiföremål att arbeta vidare med i efterhand. T ex:

[Upptäck samlingen – använd föremål som källor! - Världskulturmuseerna](#)

Övningar/arbetsuppgifter

Historia

Kinas kejsardynastier

Grundskola åk 7-9, samt gymnasie- och vuxenskola

Berätta enskilt eller i grupp med hjälp av museets texter och bilder om en av de kinesiska kejsardynastierna. Försök skriva en sammanhållen text. Förklara hur museets källor – föremålen – stödjer det du skriver om. Berätta om tidsperiod, människors vardag, makt och härskare, gravföremål, synen på liv och död, samt olika vardagsföremål.

Samhällsfenomen under Kinas historia

Grundskola åk 7-9, samt gymnasie- och vuxenskola

Välj ett samhällsfenomen och berätta om detta över en period av minst tre kejsardynastier. Berätta enskilt eller i grupp med hjälp av museets texter och bilder om ett tema. Försök att skriva en sammanhållen text. Förklara hur museets källor – föremålen – stödjer det du skriver om.

Ämnen att välja bland – stationer/grupparbete/enskild:

Kost och jordbruk

Slöjd/hantverk

Konst

Arbete/skapa

Utseende/mode/ideal

Prästerskap/religion

Konflikter

Kulturmöten

Gravföremål

Grundskola åk 7-9, samt gymnasie- och vuxenskola

Berätta enskilt eller i grupp med hjälp av museets texter och bilder om ett av museets gravföremål. Försök att skriva en sammanhållen text. Förklara hur museets källor – föremålen – stödjer det du skriver om. Berätta om trosföreställningar och synen på liv och död

En människas vardag

(Kan genomföras inom både Historia och Svenska)

Grundskola åk 7-9 samt gymnasieskola

Berätta om vardagen för en person som levt i Kina under historien. Berätta om familj, yrke, stad/ort, drömmar och förhoppningar. Berätta hur dennes vardag ser ut. Använd dig i någon del av berättelsen av ett föremål vars like du finner i utställningen.

Föremål från Kinas historia

Grundskola åk 7-9 samt gymnasie- och vuxenskola

Välj ett föremål från utställningen och berätta om detta utifrån aspekter som:

Användning

Ålder/tidsperiod/rike

Ort

Utseende

Koppling till människor

Tema (religion, arbete, makt, vardag osv)

Ytterligare fakta som föremålet kan förmedla

Religionskunskap/Religion

Jämför med nordisk mytologi

Grundskola 7-9 samt gymnasieskola

Jämföra kinesisk mytologi och religion med nordisk mytologi. Tänk på aspekter som:

Ålder/historia

Gudar och gudinnor

Liv och död

Begravning

Föremål

Jämför med kristendom/judendom/islam

Grundskola 7-9 samt gymnasieskola

Jämföra kinesisk mytologi och religion med kristendom/judendom och/eller islam. Tänk på aspekter som:

Ålder/historia

Gudar och gudinnor

Liv och död

Begravning

Föremål

Bild

Konst från Kina

Grundskola åk 7-9 samt gymnasieskola

Välj ett föremål från utställningen.

Avbilda föremålet.

Inspireras av föremålet och illustrera ett annat slags föremål och motiv utifrån en liknande konstnärlig tradition och stil.

Studera hur man i Kinas under historien gestaltat människor i olika sammanhang. Inspireras av stilen och skapa en liknande bild, men ett annat motiv.